

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 1. 2022, sp. zn. 23 To 546/2021, ECLI:CZ:KSCB:2022:23.TO.546.2021.1

Číslo: 50/2022

Právní věta:

Započítání vykonaného peněžitého trestu do souhrnného nepodmíněného trestu odnětí svobody podle § 92 odst. 2 tr. zákoníku je možné (nebyl-li znovu uložen peněžitý trest). Zápočet se provede v poměru vyplývajícím z ustanovení § 69 odst. 2 tr. zákoníku (ve znění účinném od 1. 10. 2020), tedy každá zaplacená částka odpovídající jedné denní sazbě peněžitého trestu se započítá jako dva dny odnětí svobody.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 28.01.2022

Spisová značka: 23 To 546/2021

Číslo rozhodnutí: 50

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Započítání trestu

Předpisy: § 92 odst. 2 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Dotčená rozhodnutí:

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 12. 2013, sp. zn. [4 Tz 63/2013](#), uveřejněný pod číslem 55/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 4. 2003, sp. zn. [4 Tz 16/2003](#), uveřejněný pod číslem 2/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 1. 2010, sp. zn. [8 Tdo 1430/2009](#), uveřejněné pod číslem 56/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 10. 1998, sp. zn. [7 Tz 138/98](#), uveřejněný pod číslem 50/1999 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2007, sp. zn. [4 Tz 33/2007](#), uveřejněné pod číslem 23/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 10. 2016, sp. zn. [6 Tdo 1402/2016](#), uveřejněné pod číslem 10/2017 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 3. 2007, sp. zn. [10 To 75/2007](#), uveřejněné pod číslem 35/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 6. 6. 2006, sp. zn. [5 To 43/2006](#), uveřejněné pod číslem 14/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 8. 2020, sp. zn. [7 Tdo 727/2020](#)

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 8. 2020, sp. zn. 14 To 100/2020

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud stížnostní z podnětu stížnosti státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Českém Krumlově zrušil usnesení Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 19. 10. 2021, sp. zn. 4 T 71/2021, a znovu rozhodl tak, že podle § 92 odst. 2 tr. zákoníku a § 334 odst. 1 tr. ř. se odsouzenému započítává do souhrnného nepodmíněného trestu odnětí svobody uloženého ve výměře 14 měsíců rozsudkem Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 29. 9. 2021, sp. zn. 4 T 71/2021, vykonaný peněžitý trest v rozsahu 150 denních sazeb s výší jedné denní sazby 110 Kč (celkem ve výměře 16 500 Kč) uložený trestním příkazem Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 26. 2. 2021, sp. zn. 4 T 23/2021, což činí po přepočtu na trest odnětí svobody celkem 300 dní.

I.

Rozhodnutí soudu prvního stupně

1. Usnesením Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 19. 10. 2021, sp. zn. 4 T 71/2021, bylo rozhodnuto tak, že podle § 92 odst. 2 tr. zákoníku a § 334 odst. 1 tr. ř. se z trestního příkazu Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 26. 2. 2021, sp. zn. 4 T 23/2021, jehož výrok o trestu byl při ukládání souhrnného trestu podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku zrušen, započítává do souhrnného trestu odnětí svobody uloženého v trvání 14 měsíců rozsudkem Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 29. 9. 2021, sp. zn. 4 T 71/2021, vykonaný peněžitý trest ve výši 16 500 Kč po přepočtu na trest odnětí svobody v trvání 75 dní.

II.

Stížnost

2. Proti tomuto usnesení podala v zákonné lhůtě stížnost státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Českém Krumlově. V ní namítla, že nelze souhlasit se zápočtem peněžitého trestu do souhrnného trestu odnětí svobody. Podle § 92 odst. 2 tr. zákoníku jestliže byl pachatel soudem nebo jiným orgánem potrestán a došlo k jeho novému odsouzení pro týž skutek, započítá se mu vykonaný trest do uloženého trestu, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný (§ 43 tr. zákoníku) nebo společný trest za pokračování v trestném činu (§ 45 tr. zákoníku). Podle § 92 odst. 3 tr. zákoníku není-li započítání vazby nebo trestu možné, přihlédne soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry. Započítání vykonaného trestu do souhrnného trestu je možné v případech, kdy jde o tresty stejného druhu, a tehdy, pokud se uložené tresty svým obsahem a rozsahem kryjí. Podle názoru státní zástupkyně tomu tak v uvedeném případě není, když dříve uložený peněžitý trest a následně uložený souhrnný trest odnětí svobody se svým obsahem a rozsahem zcela odlišují. Uložený trest odnětí svobody zasahuje do osobní svobody odsouzeného, který je po dobu výkonu trestu

omezen striktně na osobní svobodě pobytem v příslušném typu věznice po dobu 24 hodin denně. Naproti tomu peněžitý trest neomezuje odsouzeného žádným takovým srovnatelným způsobem, jeho obsah je zcela odlišný od trestu odnětí svobody. Nejde o tresty srovnatelné, a tedy započitatelné. V daném případě již při ukládání trestu mělo být, a podle názoru státní zástupkyně také bylo, postupováno podle § 92 odst. 3 tr. zákoníku a již vykonaný trest peněžitý byl zohledněn při ukládání souhrnného trestu odnětí svobody, který byl uložen ve výměře 14 měsíců a státní zástupkyně ho akceptovala. Pokud by nebyl zohledněn již vykonaný peněžitý trest, přicházelo by v úvahu ukládání přísnějšího souhrnného trestu odnětí svobody. V závěru své stížnosti státní zástupkyně navrhla, aby stížnostní soud zrušil napadené usnesení podle § 149 odst. 1 tr. ř.

III.

Posouzení důvodnosti stížnosti

3. Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud stížnostní přezkoumal správnost napadeného rozhodnutí včetně řízení, jež mu předcházelo, a dospěl poté k následujícím závěrům.

4. Odsouzený byl trestním příkazem Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 26. 2. 2021, sp. zn. 4 T 23/2021, uznán vinným přečinem ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 tr. zákoníku, za což mu byl uložen peněžitý trest v rozsahu 150 denních sazeb, když jedna denní sazba činí 110 Kč, tj. celkem ve výši 16 500 Kč. Dále mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všech druhů na dobu 14 měsíců. Tento trestní příkaz nabyl právní moci dne 27. 4. 2021. Odsouzený zaplatil uložený peněžitý trest dne 15. 6. 2021.

5. Rozsudkem Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 29. 9. 2021, sp. zn. 4 T 71/2021, byl odsouzený uznán vinným pokračujícími přečiny krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), b), odst. 2 tr. zákoníku a poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku a dále přečinem porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 tr. zákoníku a byl odsouzen za tyto přečiny a za sbíhající se přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným trestním příkazem Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 26. 2. 2021, sp. zn. 4 T 23/2021, podle § 205 odst. 2 a § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 14 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou. Dále mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všech druhů na dobu 14 měsíců. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byl současně zrušen výrok o trestu v trestním příkaze Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 26. 2. 2021, sp. zn. 4 T 23/2021, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Tento rozsudek nabyl právní moci ve výroku o vině a trestu dne 29. 9. 2021.

6. Napadené rozhodnutí o započtení vykonaného peněžitého trestu do souhrnného nepodmíněného trestu odnětí svobody odůvodnil soud prvního stupně následovně. Vzhledem k tomu, že dříve uložený peněžitý trest byl v době ukládání souhrnného trestu zcela vykonán, je nutné rozhodnout o jeho započtení. Protože peněžitý trest byl odsouzenému uložen ve výměře celkem 150 denních sazeb, je třeba mu do souhrnného trestu započíst celkem 75 dní, tedy jednu polovinu denních sazeb. K tomuto závěru dospěl okresní soud s přihlédnutím k tomu, že zákonodárce v § 69 odst. 2 tr. zákoníku stanovil, že při převodu peněžitého trestu na trest odnětí svobody je třeba každou jednu nezaplacenou denní sazbu peněžitého trestu považovat za dva dny trestu odnětí svobody. Tedy jinými slovy peněžitý trest je mírnější než trest odnětí svobody, a proto musí při převodu dojít k jeho zpřísnění (např. při přeměně trestu obecně prospěšných prací je zachováno, že jedna neodpracovaná hodina se rovná jednomu dni trestu odnětí svobody). Naopak při zápočtu mírnějšího trestu do přísnějšího, tj. peněžitého trestu do nepodmíněného trestu odnětí svobody, musí být tento výpočet obrácený a je namístě tedy započíst polovinu zaplacených denních sazeb, neboť peněžitý trest je pro odsouzeného daleko méně omezující než trest odnětí svobody v nepodmíněné formě.

7. Stížnostní soud se neztotožnil s názorem státní zástupkyně v tom, že by okresní soud pochybil, pokud v dané trestní věci přistoupil k užití ustanovení § 92 odst. 2 tr. zákoníku o započítání trestu.

8. Podle § 92 odst. 1 tr. zákoníku jestliže se vedlo proti pachateli trestní řízení ve vazbě a dojde v tomto řízení k jeho odsouzení, započítá se mu doba strávená ve vazbě do uloženého trestu, popřípadě do trestu úhrnného nebo souhrnného, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné.

9. Podle § 92 odst. 2 tr. zákoníku jestliže byl pachatel soudem nebo jiným orgánem potrestán a došlo k jeho novému odsouzení pro týž skutek, započítá se mu vykonaný trest do uloženého trestu, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný (§ 43 tr. zákoníku) nebo společný trest za pokračování v trestném činu (§ 45 tr. zákoníku).

10. Podle § 92 odst. 3 tr. zákoníku není-li započítání vazby nebo trestu možné, přihlédně soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry.

11. Započítání vykonaného trestu do trestu nově uloženého musí být použito v případě trestů stejného druhu ve smyslu § 52 tr. zákoníku, které se svým obsahem a rozsahem kryjí. Zákonná úprava však připouští i započítání mezi tresty různého druhu. Lze tak započítat vykonaný trest propadnutí věci nebo peněžitý trest do trestu propadnutí majetku. Rovněž tak lze započítat vykonaný trest obecně prospěšných prací do nepodmíněného trestu odnětí svobody (viz rozhodnutí publikované pod č. [50/1999](#) Sb. rozh. tr.). I dobu strávenou ve vazbě lze započítat do trestu obecně prospěšných prací uloženého v řízení, v němž byl odsouzený ve vazbě. Rozsah zápočtu se v těchto případech řídí přepočtem uvedeným v ustanovení § 65 odst. 3 tr. zákoníku, tj. každý den vykonané vazby odpovídá výkonu jedné hodiny trestu obecně prospěšných prací a každá hodina vykonaného trestu obecně prospěšných prací odpovídá jednomu dni trestu odnětí svobody (viz rozhodnutí publikované pod č. [23/2008](#) Sb. rozh. tr.).

12. Jak uvádí i komentářová literatura, započítání není možné, jestliže jsou druhy trestů, o jejichž započítání jde, svými účinky natolik odlišné, že mezi nimi nelze stanovit kvantitativní proporce tak, aby bylo možné jednoznačně a přesně stanovit, v jaké míře lze považovat nově uložený trest za již odpykaný předtím vykonanou vazbou nebo vykonaným jiným druhem trestu.

13. Pokud jde o zápočet vykonaného peněžitého trestu do trestu odnětí svobody, tak podle názoru stížnostního soudu trestní zákoník ve znění činném od 1. 10. 2020 umožňuje takový postup. Podle nyní účinného ustanovení § 69 odst. 2 tr. zákoníku jestliže pachatel nezaplatí peněžitý trest na výzvu soudu nebo do uplynutí doby, na kterou byl výkon trestu odložen anebo na kterou byly povoleny splátky, a pokud je zřejmé, že by vymáhání peněžitého trestu mohlo být zmařeno nebo by bylo bezvýsledné, přemění soud peněžitý trest nebo jeho zbytek v trest odnětí svobody a rozhodne zároveň o způsobu jeho výkonu; přitom každá zcela nezaplacená částka odpovídající jedné denní sazbě se počítá za dva dny odnětí svobody.

14. Za situace, kdy peněžitý trest je stanoven pomocí denních sazeb a citované ustanovení § 69 odst. 2 tr. zákoníku stanoví, v jakém poměru se nezaplacený peněžitý trest přemění v trest odnětí svobody, lze rozsah zápočtu vykonaného peněžitého trestu do trestu odnětí svobody jednoznačně stanovit v takovém poměru, že každá zaplacená částka odpovídající jedné denní sazbě peněžitého trestu bude počítána za dva dny trestu odnětí svobody. Takto stanovený zákonný přepočet umožňuje i zápočet doby strávené ve vazbě do peněžitého trestu uloženého v řízení, v němž byl odsouzený ve vazbě, a to v poměru, že každé dva dny vazby odpovídají jedné denní sazbě uloženého peněžitého trestu.

15. Okresní soud s ohledem na shora uvedené správně ve věci přistoupil k užití ustanovení § 92 odst.

2 tr. zákoníku, ale nesprávně stanovil rozsah zápočtu. Jím rozvedené úvahy, jak jsou shora citovány, nemají podklad v příslušných zákonných ustanoveních. Lze sice souhlasit s tím, že peněžitý trest je primárně pro odsouzeného podstatně méně omezující než trest odnětí svobody, ale pokud odsouzený nezaplatí peněžitý trest ve stanovené lhůtě a je-li zřejmé, že by vymáhání peněžitého trestu mohlo být zmařeno nebo by bylo bezvysledné, stanovil zákonodárce jednoznačný přepočít pro přeměnu takto nevykonaného peněžitého trestu na trest odnětí svobody, když každá zcela nezaplacená částka odpovídající jedné denní sazbě peněžitého trestu se počítá za dva dny trestu odnětí svobody.

16. Pevně daný přepočít vyplývající z ustanovení § 69 odst. 2 tr. zákoníku se odráží i v ustanovení § 68 tr. zákoníku, které upravuje výměru peněžitého trestu. Podle § 68 odst. 3 věty druhé tr. zákoníku dvojnásobek počtu denních sazeb nesmí ani spolu s uloženým trestem odnětí svobody a náhradním trestem odnětí svobody za trest domácího vězení přesahovat horní hranici trestní sazby trestu odnětí svobody. Výměra peněžitého trestu je limitována zákonnou trestní sazbou trestu odnětí svobody uvedenou u každého jednotlivého trestného činu ve zvláštní části trestního zákoníku, přičemž i v tomto případě je ekvivalentem jedné denní sazby peněžitého trestu trest odnětí svobody ve výměře dva dny.

17. Úvaha okresního soudu, že v případě zápočtu vykonaného peněžitého trestu do nepodmíněného trestu odnětí svobody musí být výpočet obrácený a má být započítána toliko polovina zaplacených denních sazeb, nemá podklad v žádném ustanovení trestního zákoníku či trestního řádu. Odsouzený, který ve stanovené době nezaplatí peněžitý trest, je při splnění dalších zákonných podmínek ohrožen výkonem trestu odnětí svobody v počtu dní, který odpovídá dvojnásobku nezaplacených denních sazeb, jak byl jejich počet stanoven při výměře peněžitého trestu. I pokud již dojde k pravomocnému rozhodnutí o přeměně peněžitého trestu nebo jeho zbytku v trest odnětí svobody podle § 344 odst. 1 tr. ř., tak podle § 344 odst. 2 tr. ř. odsouzený může odvrátit výkon trestu odnětí svobody, na který byl přeměněn peněžitý trest nebo jeho zbytek, tím, že peněžitý trest nebo jeho část zaplatí. Nebyl-li peněžitý trest zaplacen zcela nebo byla-li po přeměně peněžitého trestu zaplacen alespoň část odpovídající jedné denní sazbě, rozhodne předseda senátu o tom, jakou část přeměněného trestu odnětí svobody je třeba vykonat. I při rozhodování o výměře části přeměněného trestu odnětí svobody, kterou je třeba vykonat, postupuje předseda senátu podle přepočít vyplývajícího z ustanovení § 69 odst. 2 tr. zákoníku, tedy každá dodatečně zaplacená finanční částka odpovídající jedné denní sazbě snižuje výměru trestu odnětí svobody, který je třeba vykonat, o dva dny. I v tomto případě jde prakticky o určitý zápočet dodatečně vykonaného peněžitého trestu do nepodmíněného trestu odnětí svobody a zákon neumožňuje soudu zohledňovat pouze polovinu zaplacených denních sazeb peněžitého trestu.

18. Vzhledem ke shora uvedenému stížnostní soud podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. zrušil napadené usnesení a znovu rozhodl tak, že do uloženého souhrnného nepodmíněného trestu odnětí svobody se započítává vykonaný peněžitý trest v rozsahu 150 denních sazeb, což činí po přepočtu na trest odnětí svobody celkem 300 dní. Takovému rozhodnutí, které vyznělo ve prospěch odsouzeného, nebránila skutečnost, že stížností soud rozhodoval toliko ke stížnosti státní zástupkyně, jež byla podána v neprospěch odsouzeného. Ustanovení § 150 odst. 1 tr. ř. (podle něhož orgán rozhodující o stížnosti nemůže z jejího podnětu změnit usnesení v neprospěch osoby, která stížnost podala nebo v jejíž prospěch byla stížnost podána) nevyklučuje, aby ke stížnosti státního zástupce podané v neprospěch bylo rozhodnuto ve prospěch osoby, které se stížnost týká.